

Missiv till idrotts- och föreningsnämnden

Revisorerna har avslutat granskningen av nämnden avseende verksamhetsår 2024.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnden ansvarar också för att det finns tillräcklig intern kontroll. Revisorernas uppdrag är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskning som har genomförts i nämnden under året presenteras i denna revisionsredogörelse. Av redogörelsen framgår de sakkunnigas iakttagelser och bedömningar.

Vi, förtroendevalda revisorer, hänvisar till de sakkunnigas redogörelse som grund för vårt uttalande till kommunfullmäktige. Vi ställer oss bakom de sakkunnigas bedömningar och rekommendationer som framgår av denna redogörelse.

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att nämndens interna kontroll delvis har varit tillräcklig.

Vi har noterat att flera ledamöter under året valt att inte delta i nämndens beslut. Kommunallagen ger en ledamot rätten att avstå från att delta i en omröstning eller i ett beslut. Att avstå från att delta i beslut fråntar dock inte ledamoten ansvaret för nämndens uppdrag. Det kan därför ifrågasättas om en ledamot som konsekvent avstår från att delta i beslutet lever upp till det ansvar som följer med nämnduppdraget. Utgångspunkten måste vara att utnyttja denna möjlighet mycket sparsamt. Vi vill betona att det från en demokratisk synpunkt är viktigt att ledamöterna deltar i beslutsfattandet.

Följande rekommendationer lämnas:

Nämnden rekommenderas att stärka sin interna kontroll avseende beslut inom ramen för investeringsverksamheten.

Nämnden rekommenderas att säkerställa efterlevnad av lagen om skydd mot olyckor (2003:778), Göteborgs Stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete och till SBA - Handbok för systematiskt brandskyddsarbete.

Nämnden rekommenderas att säkerställa följsamhet till stadens riktlinje för personsäkerhet och nämndens egna anvisningar och rutiner på området. (2023)

Nämnden rekommenderas att bedriva ett ändamålsenligt säkerhetsarbete i enlighet med stadens säkerhetspolicy. (2022)

Vi vill betona vikten av att nämnden vidtar lämpliga åtgärder med anledning av de rekommendationer som lämnas i revisionsredogörelsen.

Med anledning av rekommendationerna vill vi också ha ett yttrande från nämnden. Av yttrandet ska det framgå vilka åtgärder som nämnden har gjort eller planerar att göra för att hantera de lämnade rekommendationerna.

Yttrandet ska skickas till stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se senast den 19 juni 2025.

Göteborg den 8 april 2025

För revisorsgruppen,
enligt uppdrag

Jonas Ransgård
ordförande

Torbjörn Rigemar
vice ordförande

Stadsrevisionens uppdrag

Stadsrevisionens uppdrag är att granska kommunens verksamhet. Granskningen sker på uppdrag av kommunfullmäktige som utser förtroendevalda revisorer som ansvarar för granskningen av nämnderna och kommunstyrelsen. Bland de förtroendevalda utser kommunfullmäktige även lekmanarevisorer. Lekmanarevisorerna ansvarar för granskningen av de bolag som kommunen äger.

De förtroendevalda revisorerna anlitar alltid sakkunniga biträden (yrkesrevisorer) som genomför granskningen. I revisionsredogörelserna presenterar yrkesrevisorerna den granskning de har gjort på nämnderna och kommunstyrelsen. Revisionsredogörelserna ligger till grund när de förtroendevalda revisorerna ansvarsprövar nämnderna och lämnar sitt uttalande till kommunfullmäktige.

Viss granskning rapporteras till kommunfullmäktige löpande under året i särskilda revisionsrapporter. Du hittar alla stadsrevisionens redogörelser och rapporter på www.goteborg.se/stadsrevisionen, men du kan också beställa dem från revisionskontoret via stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se.

Diarienummer: SRV-2024-00095

Innehåll

1	Samlad bedömning.....	6
1.1	Rekommendationer	6
2	Grundläggande granskning	7
2.1	Verksamhet.....	7
2.2	Ekonomi	8
2.3	Intern kontroll	9
2.4	Bedömning.....	9
3	Granskning av systematiskt brandskyddsarbete.....	10
3.1	Styrning av det systematiska brandskyddsarbetet.....	11
3.1.1	Ansvar vid uthyrning till föreningar och privatpersoner.....	11
3.1.2	Dokumentation av brandskyddsarbetet.....	12
3.1.3	Utbildning och brandövningar	13
3.1.4	Kontroller och uppföljning	13
3.2	Bedömning	15
4	Intern styrning och kontroll – riskhantering	16
4.1	Styrning av det övergripande riskarbetet	16
4.2	Arbetet med att identifiera och analysera risker	17
4.3	Behandling och uppföljning av risker och åtgärder	17
4.4	Bedömning.....	18
5	Granskning av personsäkerhet för förtroendevalda	19
6	Granskning av räkenskaper	20
7	Uppföljning av tidigare granskning.....	20
7.1	Uppföljning av arbetet för att minska energianvändningen i bostäder och lokaler	20
7.1.1	Bedömning	21
7.2	Uppföljning av arbetet med personsäkerhet	21
7.2.1	Bedömning	21
7.3	Uppföljning av informationssäkerhetsarbetet	22
7.3.1	Bedömning	22

1 Samlad bedömning

Varje år granskar kommunens revisorer nämndens verksamhet i den omfattning som följer av god revisionssed. Årets granskning består av

- grundläggande granskning
- intern styrning och kontroll med fokus på övergripande riskhantering
- systematiskt brandskyddsarbete
- uppföljning.

Revisionskontoret har faktaavstämt all granskning med förvaltningen.

Den samlade bedömningen, utifrån årets granskning av nämnden, är att verksamheten i huvudsak har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare är bedömningen att nämndens interna kontroll delvis har varit tillräcklig.

Genomförd granskning visar att det verksamhetsmässiga och ekonomiska resultatet i huvudsak är förenligt med reglemente, kommunfullmäktiges mål och riktlinjer. Vi har inte noterat några väsentliga avvikelser i den grundläggande granskningen men nämnden får en rekommendation gällande intern kontroll inom ramen för investeringsverksamheten.

Flera delar av nämndens verksamhet har varit föremål för fördjupad granskning under året. Granskningen visar på ett antal förbättringsområden men också att nämnden har agerat för att förbättra verksamheten utifrån rekommendationer som lämnats tidigare år. Årets granskning visar bland annat att nämnden har skapat bättre förutsättningar för ett ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete men behöver hålla i arbetet och säkerställa implementering i hela verksamheten. Granskningen visar också att nämnden behöver stärka arbetet med det systematiska brandskyddsarbetet, att det finns utvecklingsområden inom det övergripande riskanalysarbetet samt att nämnden behöver fortsätta att utveckla och skapa förutsättningar för ett mer ändamålsenligt personsäkerhetsarbete. Gemensamt för säkerhetsfrågorna är behovet av att stärka följsamheten till *Göteborgs Stads säkerhetspolicy* och att årligen följa upp att säkerhetsnivån är acceptabel samt rapportera detta till nämnden.

Nämndens interna kontroll bedömer vi delvis som tillräcklig mot bakgrund av de brister som de fördjupade granskningarna visat på. Det har inte framkommit några väsentliga brister i nämndens verksamhet i övrigt.

1.1 Rekommendationer

Utifrån årets granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Nämnden rekommenderas att stärka sin interna kontroll avseende beslut inom ramen för investeringsverksamheten.
- Nämnden rekommenderas att säkerställa efterlevnad av lagen om skydd mot olyckor (2003:778), Göteborgs Stads riktlinje för systematiskt

brandskyddsarbete och till SBA - Handbok för systematiskt brandskyddsarbete.

Följande rekommendationer kvarstår sedan tidigare år:

- Nämnden rekommenderas att säkerställa följsamhet till stadens riktlinje för personsäkerhet och nämndens egna anvisningar och rutiner på området. (2023)
- Nämnden rekommenderas att bedriva ett ändamålsenligt säkerhetsarbete i enlighet med stadens säkerhetspolicy. (2022)

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma nämndens ledning och styrning samt interna kontroll. Styrningen och kontrollen ska vara tillräcklig för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen består av tre övergripande revisionsfrågor:

- Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
- Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
- Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskningen är avvikelsebaserad och fokuserar i huvudsak på nämndens övergripande systematik, strukturer och arbetssätt.

2.1 Verksamhet

Nämnden ska genomföra sitt grunduppdrag enligt reglementet, gällande lag och författning samt enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om. Fullmäktige har i budgeten fastställt övergripande mål som gäller för samtliga nämnder och bolag. Flera nämnder och bolag har även tilldelats specifika uppdrag som ska genomföras. Vi har översiktligt granskat hur nämnden har genomfört sitt grunduppdrag och arbetat med fullmäktiges mål och uppdrag. Vi har även granskat nämndens protokoll och beslutsunderlag.

Granskningen visar att nämnden huvudsak har planerat och genomfört grunduppdraget i enlighet med reglementet. Vidare visar granskningen att nämnden har arbetat med de mål och uppdrag som fullmäktige har gett nämnden. Måluppfyllelsen och arbetet med fullmäktiges uppdrag har i huvudsak följts upp under året, i delårsrapporter och i årsrapporten.

Vi noterar att det under året har förekommit fall då ledamöter valt att inte delta i nämndens beslut. I övrigt har inga större avvikelser noterats i nämndens beslutsfattande.

2.2 Ekonomi

Nämnden ska se till att verksamheten bedrivs inom de ekonomiska ramar som beslutats av fullmäktige. Nämnden ska också se till att det finns en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering. Vi har översiktligt granskat nämndens styrning av ekonomin samt dess ekonomiska uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att nämnden i huvudsak har bedrivit driftverksamheten inom de ekonomiska ramarna för året. Revisionskontoret noterar att nämnden gör ett negativt resultat om 3 miljoner kronor för helåret 2024.

Granskningen visar vidare att nämnden delvis har följt upp sin ekonomi kontinuerligt. Nämnden har haft begränsade möjligheter att följa upp sin ekonomi kontinuerligt utifrån brister i budgetunderlaget. I nämndens budget för 2024 redovisas tilldelad ram för kommunbidraget men inte hur budgeten ska fördelas. Nämndens budgetbeslut redovisar inte heller samtliga kostnader och intäkter och är därmed inte bruttoredovisad vilket är ett krav enligt stadens regler för planering, budget och uppföljning. Det gäller både nämndens drift- och investeringsredovisning. I samband med beslutet om budget för 2025 har nämnden dock fattat beslut om en resultaträkning för driftverksamheten. Enligt intervjuer har nämnden endast kostnader, inga intäkter, för investeringar under 2025.

Enligt stadens regler för planering, budget och uppföljning ska nämnden i budgetbeslutet ange ekonomiskt mål för budgetåret avseende investeringsverksamheten. Detta saknas i budgetbeslutet för 2024. Granskningen visar också på en otydlighet i styrningen i och med att olika styrdokument slår fast olika belopp för investeringsbudgeten för året. Verksamhetsplanen för 2024 innehåller ett belopp, delårsrapporten för mars ett annat. Revisionskontoret noterar dock att nämnden har fattat beslut om ett ekonomiskt mål för investeringsverksamheten i samband med beslutet om budgeten för 2025.

Granskningen visar att nämnden inte har använt hela det utrymme som har budgeterats för investeringsverksamheten för året. (Vi har här utgått ifrån den budget för investeringsverksamheten som redovisas i delårsrapporterna per mars och augusti 2024.) Vi noterar att nämnden redovisar positiva avvikelser mot budget i årsbokslutet då nämnden inte genomfört investeringar i planerad utsträckning.

Revisionskontoret noterar att *Investeringsplanering för 2024–2033* saknar en investeringsbudget. Som nämnts ovan saknades även en investeringsbudget i budgetbeslutet för år 2024. I nämndens budget för 2025 noterar vi dock att det finns en tabell över budgeterat belopp per investeringsområde. Granskningen visar att nämndens delegationsordning saknar en beloppsgräns för beslut som handlar om att teckna avtal för genomförande av nämndens investeringsplan. Sammantaget ger detta förvaltningsdirektören ett stort utrymme när det gäller att besluta om kostnader för enskilda projekt och att nämnden har begränsat beslutfattande i den här delen.

2.3 Intern kontroll

Nämnden ska se till att det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll och riskhantering inom väsentliga områden. Nämnden ska även följa upp och utvärdera detta arbete. Vi har översiktligt granskat nämndens interna styrning, uppföljning och kontroll. Granskningen visar att den interna kontrollen har följts upp och att nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll har utvärderats. Revisionskontoret har också genomfört en fördjupad granskning av arbetet med övergripande riskhantering. Den granskningen redogör vi för i kapitel 4 i denna redogörelse.

2.4 Bedömning

Revisionskontorets bedömning utifrån en översiktlig granskning är att nämnden i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden som vi granskat. Granskningen visar dock att nämnden har begränsat beslutsfattande när det gäller enskilda projekt inom investeringsverksamheten och behöver stärka sin kontroll i detta avseende.

Mot bakgrund av de iakttagelser som gjorts i den grundläggande granskningen lämnar vi följande rekommendation till nämnden:

Nämnden rekommenderas att stärka sin interna kontroll avseende beslut inom ramen för investeringsverksamheten.

3 Granskning av systematiskt brandskyddsarbete

Enlig lagen om skydd mot olyckor (2003:778) har kommunen, för att skydda människors liv och hälsa samt egendom och miljö, ansvar att vidta åtgärder för att förebygga bränder och skador till följd av bränder. För att uppnå ett skäligt brandskydd ska kommunen bedriva ett systematiskt och kontinuerligt brandskyddsarbete.¹ Systematiskt brandskyddsarbete innebär att på ett strukturerat sätt planera, utbilda, öva, dokumentera, kontrollera, åtgärda och följa upp brandskyddsarbetet i organisationen för att skapa en allmän medvetenhet om de risker och de skyddsanordningar som finns.

Idrotts- och föreningsnämnden äger och förvaltar, bygger samt hyr ut olika typer av anläggningar. Dessa anläggningar är till för stadens alla invånare och attraherar både yngre och äldre och grupper som av olika skäl kan ha särskilda svårigheter att själva ta sig ut från en byggnad som måste utrymmas akut. Om nämnden inte bedriver ett ändamålsenligt och systematiskt brandskyddsarbete finns risk för att människors liv och hälsa äventyras. Det är viktigt att personalen har den kunskap och de förutsättningar som behövs för att nämnden ska ha ett välfungerande systematiskt brandskyddsarbete. När anläggningarna hyrs ut till föreningar som bedriver verksamhet är det viktigt att det finns en tydlig ansvarsfördelning och tydliga rutiner.

Granskningen har syftat till att bedöma om nämnden bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete i enlighet med gällande lag och stadens riktlinjer på området. Utgångspunkten för säkerhetsarbetet i Göteborgs Stad är stadens gemensamma säkerhetspolicy. Därutöver styrs arbetet av *Göteborgs Stads riktlinjer för systematiskt brandskyddsarbete (SBA)* samt *Handbok för systematiskt brandskyddsarbete*.

Inom ramen för granskningen har revisionskontoret intervjuat berörda enhetschefer och tjänstepersoner inom avdelning Anläggning, avdelning Föreningsstöd samt avdelning Fastighet och stadsutveckling. På avdelning Anläggning har vi intervjuat tre enhetschefer som tillsammans ansvarar för totalt fyra anläggningar. Det rör sig om en motionsanläggning som nämnden äger, en bemannad sporthall som nämnden hyr in sig i samt två obemannade sporthallar som nämnden äger.

Granskningen har inte omfattat fastighetsägarens ansvar för det systematiska brandskyddsarbetet vid de anläggningar som inte ägs av nämnden. Den har inte heller omfattat ansvarsförhållanden eller rutiner i samband med uthyrning av lokaler för övernattnings vid cuper eller liknande.

¹ Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps allmänna råd och kommentarer.

3.1 Styrning av det systematiska brandskyddsarbetet

Sedan 2023 har förvaltningen en avdelning för utveckling och styrning där enheten för it och säkerhet är placerad. En säkerhetschef och en säkerhetssamordnare har ansvar för att ta fram styrande och stödjande dokument för brandskyddsarbetet.

Det finns en uppdaterad men ännu ej beslutad ansvarsfördelning som tydliggör olika avdelningars ansvar för brandskyddet. Under 2024 har även en uppdaterad anvisning tagits fram men den har inte heller beslutats vid tiden för vår granskning. Enligt uppgift skiljer sig den nya anvisningen endast marginellt från den tidigare och vi har därför utgått från den senaste versionen i vår granskning.

Inom förvaltningen ska ansvaret för verksamheternas brandskyddsarbete följa linjeorganisationen. I chefsansvaret ingår att planera, följa upp och se till att medarbetare har förutsättningar att genomföra de uppgifter som krävs. Specifika uppgifter kan delegeras till medarbetare. Arbetsmiljöansvarig chef är brandskyddsansvarig.

Intervjuer med tjänstepersoner på förvaltningen ger indikationer på att nya chefer inte alltid får en tillräcklig överlämning av brandskyddsarbetet när de tillträder. Enligt intervjuerna innebär detta en risk för att delar av arbetet inte blir utfört eller blir försenat och att ansvarig chef inte har tillräcklig insyn i vilka risker som finns och hur brandskyddet ska fungera.

3.1.1 Ansvar vid uthyrning till föreningar och privatpersoner

Syftet med brandskyddsarbetet är att fastighetsägare, förvaltare och hyresgäst ska vara medvetna om brandskyddet och aktivt samarbeta för att minska risken för brand och begränsa skadorna till följd av en brand.

Enligt nämndens anvisning för det systematiska brandskyddsarbetet har förvaltningen ett grundläggande brandskyddsansvar när lokaler hyrs ut, förutom vid avtal med extern näringsidkare. Framför allt handlar det om att ge grundförutsättningar för att hyresgästen ska kunna ta sitt ansvar för det praktiska brandskyddsarbetet. Enligt anvisningen ingår också i ansvaret att följa upp att hyresgäster följer de regler som finns och påtala brister.

Nämnden hyr ut lokaler och anläggningar tillfälligt men också för längre tidsperioder, till föreningar och privatpersoner. När det gäller längre perioder där till exempel en förening hyr in sig i ett kansli eller omklädningsrum, tecknas ett hyresavtal med hyresgästen. Totalt har nämnden ca 140 hyresavtal.

De avtal som tecknas i dag innehåller ett särskilt avsnitt som handlar om brandskyddet och som syftar till att förtydliga vilket ansvar hyresgästen har. Därtill finns en bilaga med en särskild information om krav på dokumentation gällande brandskyddet, regler för att förhindra brand och att hyresgästen ska ha rutiner för utrymning. Enligt uppgift ska klausulen gås igenom med hyresgästen vid kontraktsskrivandet.

Hyresavtalen förlängs som regel tills dess att de sägs upp. De som var med och tecknade ett hyresavtal, till exempel styrelseledamöter i en förening, kan ha ersatts av andra över tid.

Granskningen visar att äldre avtal inte heller anpassas till nya rutiner i samband med att de förlängs. Äldre hyresgästers avtal innehåller därmed inte nödvändigtvis samma information och krav som nya. Vid en av de fyra anläggningar som ingår i granskningen hyr en förening in sig i en del av lokalen. Hyresavtalet tecknades 2019 och av detta framgår endast att hyresgästen ansvarar för att på eget ansvar och egen bekostnad anordna, installera och underhålla det brandskydd som krävs under hyrestiden. Avtalet är treårigt och har förlängts utan ytterligare informationsinsatser. Detta avtal saknar information om hyresgästens ansvar för att förebygga och ha rutiner för utrymning enligt beskrivningen ovan.

Föreningar eller privatpersoner som vill hyra in sig tillfälligt eller på återkommande tider på en anläggning ska boka tider via ett bokningssystem. I samband med ansökan får de generell information om ordningsregler. Det är samma information oavsett om den som bokar hör till ett stort förbund, en mindre förening eller är privatperson. Av reglerna framgår bland annat att:

- utrymningsvägar ska hållas fria
- hyresgästen (ansvarig vuxen/lärare/ledare) ska informera sig om och inte överskrida det maximala antalet personer som får vistas i lokalen samtidigt
- hyresgästen ska informera sig om aktuell utrymningsplan för lokalen och skaffa kännedom om var utrymningsvägar och brandutrustning finns
- om brandlarmet går ansvarar hyresgästen för att alla deltagare utrymmer och blir inräknade på återsamlingsplats
- träning/match och annan vistelse i lokal eller anläggning sker på egen risk.

Revisionskontoret noterar att ordningsreglerna inte innefattar regler för hur brand ska förebyggas och undvikas, till exempel förbud mot levande ljus.

Flera intervjupersoner har lyft att förvaltningen saknar insyn i hur till exempel föreningar arbetar med att informera om ordningsreglerna internt. Det är många som ska nås av informationen - från styrelseledamöter till de ledare som tar emot spelarna i hallen. Enligt intervjuerna är det framför allt i de obemannade hallarna som risken är som störst, där det inte finns någon ordinarie personal på plats och där ansvaret för till exempel utrymning vilar helt på den av föreningarnas ledare som är på plats.

3.1.2 Dokumentation av brandskyddsarbetet

Det systematiska brandskyddsarbetet ska dokumenteras. Enligt *Göteborgs Stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete* ska dokumentationen avse organisation, verksamhetsbeskrivning, byggnads- och teknisk beskrivning, riskanalys, utbildning och övning.

Granskningen visar att delar av dokumentationen finns på plats men att den i vissa fall är bristfällig och ibland saknas dokumentation. När det gäller dokumentationen av brandskyddsorganisationen för de fyra anläggningarna framgår vem som är brandskyddsansvarig. Men endast en av de fyra anläggningarna som ingår i granskningen har utsett och dokumenterat andra delar av brandskyddsorganisationen, det vill säga vem som är brandskyddsombud och vem som är utsedd till anläggningsskötare. Två av anläggningarna är så kallade obemannade hallar. Dessa hallar har teamledare knutna till sig som ansvarar för att besöka anläggningarna och bland annat kontrollera nödutgångar, utrustning och utrymningsskyltar. Teamledarna har inte något uttalat ansvar för brandskyddsorganisationen.

När det gäller dokumentation över utrymningsorganisation saknas detta för de obemannade anläggningar som ingått i granskningen. Det är den som hyrt in sig eller bokat anläggningen som ansvarar för utrymning. Vid de bemannade anläggningarna innehåller dokumentationen information om att den som är på plats ansvarar för utrymning.

Det finns verksamhetsbeskrivningar för de anläggningarna som ingått i granskningen men dessa saknar ofta uppgifter om vilken typ av verksamhet som bedrivs i lokalen, hur lokalerna är utformade och vad de används till. De flesta verksamhetsbeskrivningarna innehåller uppgiften om totalt antal brukare som får vistas i lokalen.

För tre av de fyra anläggningar som har ingått i granskningen har riskanalyser tagits fram under året. Dessa saknar dock uppgifter om vem som ansvarar för att åtgärder vidtas och när de ska vara genomförda.

3.1.3 Utbildning och brandövningar

Granskningen visar att det finns ett årshjul för när utbildningsinsatser ska göras inom förvaltningen. Men enligt intervjuerna följs detta inte. Granskningen visar också att det saknas dokumenterade planer för utbildning av personalen vid de anläggningar som ingått i granskningen.

Enligt intervjuerna finns det planer på att genomföra utbildningsinsatser av personalen under 2025. Centralt pågår också ett arbete för att underlätta för chefer att få tillgång till utbildningsinsatser utifrån den egna enhetens behov. Vissa utbildningsinsatser sker i samband med introduktion av nyanställda.

Granskningen visar att det inte sker några regelbundna brandövningar vid de anläggningar som vi har tittat närmare på. Enligt intervjuerna finns dock planer på att genomföra övningar under 2025.

3.1.4 Kontroller och uppföljning

Granskningen visar att egenkontroller genomförs löpande, varje kvartal, på de anläggningar som vi har tittat närmare på. Kontrollerna utgörs av enheten Ambuleringen på uppdrag av ansvarig chef och avvikelser rapporteras till

uppdragsgivaren via ett it-verktyg. Det framgår av intervjuerna att dagens it-verktyg kommer att ersättas av ett nytt, och att det som nu används har brister. Till exempel går det inte att se någon historik, såsom tidigare protokoll.

Efter genomförda egenkontroller ska ansvarig chef vidta åtgärder om det behövs. Det kan röra sig om mer eller mindre akuta åtgärder. De enhetschefer som vi intervjuat har olika bild av vad som gäller om det uppstår behov av att vidta åtgärder akut och dessa inte kan finansieras inom budget.

Utöver egenkontrollerna besöker personal från enheten Ambuleringen nämndens anläggningar löpande. Enligt uppgift får varje anläggning besök en gång i veckan. De tre personerna som arbetar på enheten Ambuleringen ser över nödutgångar, skyltar, belysning med mera. Besöken är behovsstyrda, bland annat styrs de av vilka evenemang som pågår.

Enheten Ambuleringen ansvarar för att kontrollera, ge råd och rapportera avvikelser. Detta beskrivs i anvisningen för det systematiska brandskyddsarbetet men i övrigt saknas en formell arbetsbeskrivning. Enligt intervjuerna kan personal från Ambuleringen fatta beslut om att stänga en anläggning akut men det finns inte något formellt mandat för detta.

Personal från Ambuleringen kan komma ut till anläggningar om något händer eller om det finns allvarliga brister i förhållande till brandskyddet. Många anläggningar är i drift på kvällstid, då förvaltningens övriga personal har gått hem. Även obemannade anläggningar får besök av personalen från enheten Ambuleringen. Enligt intervjuerna är det framför allt vid dessa besök som förvaltningen kan upptäcka om en hyresgäst brister i förhållande till ordningsreglerna, såsom att nödutgångar är blockerade och att det inte är för många personer i lokalen samtidigt.

Enligt förvaltningens ansvarsfördelning är det avdelning Fastighet och stadsutveckling som ansvarar för att hyresgäster som har hyresavtal med förvaltningen följer de regler som gäller. (Detta gäller alltså inte de hyresgäster som bokar en anläggning via bokningssystemet.) Intervjuerna visar dock att det i praktiken råder en osäkerhet kring när och hur kontroller sker. Avvikelser och brister förmedlas dock oftast av enheten Ambuleringen.

Revisionskontoret konstaterar att det saknas uppföljning av ifall hyresgäster som har tecknat avtal med förvaltningen följer reglerna om att bedriva ett förebyggande brandskyddsarbete.

Förvaltningar och bolag ska årligen göra en sammanställning över statusen på sina verksamheters systematiska brandskyddsarbete utifrån de krav som stadens riktlinje ställer på brandskyddsarbetet. Syftet är att säkerställa en god nivå när det gäller SBA. Enligt *Handbok för brandskyddsarbetet* handlar det om att ha kontroll för att kunna åtgärda brister och lägga resurserna på rätt saker.

Enligt intervjuerna saknas i dag rätt förutsättningar för att kunna göra sammanställningar på förvaltningsövergripande nivå. Det krävs ett omfattande manuellt arbete för att kunna få fram en förvaltningsövergripande bild av arbetet med det systematiska brandskyddsarbetet. Enligt intervjuerna är det här förklaringen till

att informationen till nämnden om brandskyddsarbetet för 2024 framför allt fokuserade på det fortsatta arbetet med att utveckla det systematiska brandskyddsarbetet för hela förvaltningen.

Enligt intervjuerna ska ett nytt it-verktyg införas under kommande år som bland annat kommer att göra det lättare att ta del av och sammanställa dokumentation och att följa upp avvikelser.

3.2 Bedömning

Revisionskontorets bedömning är att nämnden delvis bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete i enlighet med gällande lag och stadens riktlinjer på området. Revisionskontoret grundar sin bedömning på att granskningen uppvisar brister inom flera områden. Flera av dessa brister är kända i förvaltningen och vid tiden för vår granskning pågår ett arbete med att stärka det systematiska brandskyddsarbetet.

Revisionskontoret bedömer att nämnden delvis har en dokumenterad brandskyddsorganisation som tydliggör ansvaret för verksamhetens brandskydd. Förvaltningen behöver bland annat se över hur brandskyddsorganisationen ska se ut när det gäller obemannade anläggningar.

Nämnden bedöms inte fullt ut ha säkerställt att personal har tillräckliga kunskaper och kännedom om brandskyddet. Det är positivt att nya medarbetare får information om brandskyddet i samband med sin introduktion men utbildningsinsatser behöver även genomföras i enlighet med förvaltningens årshjul och utbildningsplaner behöver finnas. Enligt intervjuerna finns planer på att genomföra utbildningsinsatser framöver och det ska bli enklare för chefer att anmäla personal till dessa. Granskningen har också visat att arbetet brister när det gäller att genomföra brandövningar. Även när det gäller detta finns det dock planer på att stärka arbetet under kommande år.

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har säkerställt att riskanalyser genomförs, dokumenteras och följs upp i verksamheten. Vi noterar dock att riskanalyserna som vi har tagit del av uppvisar brister gällande information om vem som ska genomföra åtgärder och när.

Revisionskontoret konstaterar att det saknas kontroller och uppföljning av att hyresgäster bedriver ett förebyggande arbete när det gäller brandskydd. Stora och små föreningar har ett stort ansvar för brandskyddsarbetet när deras ledare och aktiva befinner sig i förvaltningens lokaler. Hur hyresgästerna lever upp till detta ansvar bör inte enbart kontrolleras i förhållande till avvikelser som har hänt, utan bör också innefatta kontroller av det förebyggande arbetet som ska förhindra att något händer.

Revisionskontoret bedömer vidare att nämnden devis brister när det gäller att följa upp det systematiska brandskyddsarbetet.

Mot bakgrund av de iakttagelser som gjorts i granskningen lämnar vi följande rekommendation till nämnden:

Nämnden rekommenderas att säkerställa efterlevnad av lagen om skydd mot olyckor (2003:778), Göteborgs stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete och till SBA - Handbok för systematiskt brandskyddsarbete.

4 Intern styrning och kontroll – riskhantering

Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll innefattar systematik för planering och uppföljning, riskhantering, intern styrning och kontroll samt kvalitetsledning. Nämnders och bolagsstyrelser styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ska med rimlig grad bland annat säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt, med fokus på kvalitet för de verksamheten riktar sig till och att lagstiftning, föreskrifter och riktlinjer som berör verksamheten följs.

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för intern styrning och kontroll är riskhantering en central del i nämndens arbete mot att styra verksamheten mot målen och säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag. Att identifiera, analysera och utvärdera risker och därefter besluta om hur riskerna ska behandlas och följas upp är en del av riskhanteringen. Risker för förekomst av oegentligheter ska vara en del av nämndens riskhantering.

Granskningen har syftat till att bedöma om idrotts- och föreningsnämndens system för intern styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig och ändamålsenligt med avseende på riskhantering. Med ändamålsenlig menar vi att nämnden följer *Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll* samt *Göteborgs Stads vägledning för intern styrning, uppföljning och kontroll – risk* inom de delar som vi har granskat.

Revisonkontoret har genomfört intervjuer med tjänstepersoner i förvaltningen och bland annat granskat riskanalyser för och arbetssätt vid tre olika avdelningar. Granskningen är avgränsad till arbetet med övergripande riskhantering.

4.1 Styrning av det övergripande riskarbetet

Idrotts- och föreningsnämnden har ett arbetssätt för den övergripande riskhanteringen men inte en dokumenterad rutin för arbetet. Chefer för respektive avdelning får instruktioner per mejl en gång om året i samband med att riskanalyser ska tas fram för förvaltningens samlade riskbild och internkontrollplan. Instruktionen består av en mall för själva riskanalysen, ett så kallat hjälpdokument och en powerpointpresentation. Det framgår att risker ska bedömas utifrån allvarlighetsgrad och sannolikhet samt om de ska nomineras till förvaltningens övergripande riskbild eller ej.

Enligt instruktionen ska avdelningscheferna ta fram en övergripande riskanalys för sin avdelning inför förvaltningsledningens planeringsdag i oktober. De sju

olika avdelningarnas riskanalyser utgör underlag för förvaltningens samlade riskbild och internkontrollplan.

4.2 Arbetet med att identifiera och analysera risker

Enligt *Göteborgs Stads vägledning för styrning, uppföljning och kontroll – risk* bör risker struktureras i riskområden, såsom nämndens grunduppdrag, processer som syftar till att stödja grunduppdraget såsom inköpsprocess, investeringsprocess, arbetsmiljö, it med mera. Riskområdena kan därefter belysas utifrån olika perspektiv, såsom omvärldsrisker, verksamhetsrisker, förtroenderisker, legala risker, finansiella osv. När det gäller risken för oegentligheter slår *Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll* fast att detta alltid ska vara en del av nämndens riskhantering.

Av nämndens instruktion framgår vilka riskområden som ansvariga chefer ska använda sig av i det övergripande riskanalysarbetet. Däribland kan nämnas risken för att verksamheten inte klarar sitt grunduppdrag, att processer inte fungerar effektivt och risken för oegentligheter och annat oetiskt beteende. Enligt intervjuerna vill man inte styra arbetet mer än så för att skapa förutsättningar för ett brett perspektiv när avdelningarna ska göra sina riskanalyser. Enligt intervjuerna brukar tjänstepersonen som skickar ut instruktionen informera nya chefer om hur förvaltningens arbete med riskanalyser går till. Vid behov deltar tjänstepersonen också i arbetet med avdelningens riskanalys.

Av granskningen framgår att avdelningscheferna i huvudsak följer det arbetssätt som förvaltningen har för det övergripande riskanalysarbetet. Revisionskontoret har granskat tre avdelningars riskanalyser för 2024 och 2025. Två av avdelningarna har med risken för oegentligheter i riskanalyserna för båda åren, en av avdelningarna har inte med risken i någon av riskanalyserna.

Förvaltningsledningen samlar in avdelningarnas riskanalyser. Utifrån listan över förvaltningens totala antal risker gör förvaltningsledningen ytterligare en analys av om det finns fler risker som är viktiga att fånga upp, särskilt när det gäller sådana som påverka flera delar av förvaltningen. Därefter sammanställer förvaltningsledningen förvaltningens samlade riskbild.

4.3 Behandling och uppföljning av risker och åtgärder

Övervakning och granskning bör enligt stadens riktlinje ingå som en del av riskhanteringsprocessen och inkludera regelbunden kontroll och övervakning. Uppföljning av verksamhetens riskbild och beslutade åtgärder ska ingå som en del av den löpande uppföljningen.

Enligt stadens vägledning syftar den interna kontrollplanen bland annat till att kunna ifrågasätta befintliga åtgärder och vid behov komma med förbättringsförslag (nya åtgärder). Enligt 26§ Göteborgs Stads riktlinje för styrning,

uppföljning och kontroll ska uppföljning av den interna kontrollplanen ske i den omfattning som fastställs av nämnden.

Idrotts- och föreningsnämndens samlade riskbild för 2024 innehåller totalt 13 risker och beskrivningar av vidtagna och nya åtgärder. Fyra risker har tagits upp i den interna kontrollplanen. När uppföljning av samlad riskbild ska ske gentemot nämnden framgår av nämndens struktur och tidplan som årligen fastslås av nämnden. Det framgår inte av nämndens beslut att också den interna kontrollplanen ska följas upp. I praktiken handlar det om ett och samma dokument som innehåller både samlad riskbild och internkontrollplan.

Enligt intervjuerna läggs kontrollaktiviteterna i den samlade riskbilden och internkontrollplanen in i Stratsys och blir en del av berörd avdelnings verksamhetsplan. Den interna kontrollplanen och samlade riskbilden följs upp muntligt tre gånger per år i samband med delårsuppföljningen, skriftligt en gång per år till nämnden och vid behov som enskilda ärenden till nämnden. Den muntliga uppföljningen består generellt av en avstämning med respektive ansvarig avdelningschef i syfte att kontrollera att arbete pågår utifrån beslutade åtgärder. Denna uppföljning fokuserar inte på om åtgärderna har haft önskvärd effekt eller ej.

Från och med 2024 fattas beslut om samlad riskbild och internkontrollplan för kommande år innan årsrapporten och uppföljningen av den gällande internkontrollplanen är klar.

Av intervjuerna framgår att det inte sker någon dokumentation av riskhanteringsprocessen utöver det som framgår av samlad riskbild och internkontrollplan. Enligt *Göteborgs Stads vägledning för styrning, uppföljning och kontroll – risk* bör aktiviteter som genomförs inom ramen för riskhanteringen vara spårbara och riskhanteringsprocessen bör därför dokumenteras. Revisionskontoret konstaterar att det är svårt att utläsa varför en risk har fått ett visst värde ett år och ett annat värde för året därpå, eller har tagits bort. Enligt uppgift går det ibland att utläsa av beskrivningen av risken eller av beskrivningen av åtgärder vad som föranlett en förändring men inte alltid.

4.4 Bedömning

Revisionskontorets bedömning är att nämndens system för intern styrning, uppföljning och kontroll i huvudsak är tillräckligt och ändamålsenligt med avseende på den övergripande riskhanteringen men att det finns förbättringsområden.

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har en ändamålsenlig styrning av det övergripande riskarbetet. Det finns ett arbetssätt som ska säkerställa att väsentliga riskområden ska analyseras årligen av förvaltningens olika avdelningar.

Revisionskontoret bedömer att nämnden i huvudsak arbetar systematiskt och ändamålsenligt med riskidentifiering och riskanalys. Med nuvarande ordning fattar nämnden dock beslut om samlad riskbild och internkontrollplan, riskers

sannolikhet och konsekvens samt åtgärder, innan uppföljningen av föregående års samlad riskbild och internkontrollplan har presenterats för nämnden.

Nämnden kan utveckla uppföljningen i riskarbetet genom att i högre utsträckning analysera om genomförda åtgärder har haft önskvärd effekt.

5 Granskning av personsäkerhet för förtroendevalda

Under året har revisionskontoret granskat Göteborgs Stads arbete med personsäkerhet för förtroendevalda. Idrotts- och föreningsnämnden ingick i granskningen. Granskningen har avrapporterats till nämnden och till kommunfullmäktige i en särskild revisionsrapport.³

Syftet med granskningen var att bedöma om Göteborgs Stad arbetar ändamålsenligt med personsäkerhet för förtroendevalda. Utöver idrotts- och föreningsnämnden ingick kommunstyrelsen och 13 andra nämnder och bolag i granskningen.

Den samlade bedömningen är att stadens arbete med förtroendevaldas personsäkerhet behöver förbättras. Granskningen visar att det finns behov av en tydligare styrning och ett mer systematiskt säkerhetsarbete. Vi bedömer även att avsaknaden av uppföljning kan leda till att brister i det förebyggande och omhändertagande arbetet inte identifieras och åtgärdas. I förlängningen kan förtroendevalda hindras i sina uppdrag och sakna tillräckligt stöd om de blir utsatta för hot, våld eller otillåten påverkan.

Avseende idrotts- och föreningsnämnden visar granskningen att nämnden inte har identifierat risker för att förtroendevalda blir utsatta för hot, våld och otillåten påverkan men att de bedriver ett förebyggande arbete. Vidare visar granskningen att nämnden inte har dokumenterade rutiner för hur hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda ska hanteras. Nämnden har angett att man inte följer upp säkerhetsarbetet men att man dokumenterar eventuella incidenter som inträffar avseende förtroendevaldas personsäkerhet.

Vi bedömer att nämnden bör analysera risken för att förtroendevalda utsätts för hot, våld och otillåten påverkan och bedöma om det egna arbetet behöver stärkas. Det är särskilt viktigt mot bakgrund av att det inte finns en tydlig gemensam styrning och ansvarsfördelning i staden.

För ytterligare detaljer om granskningen se revisionsrapporten *Granskning av personsäkerhet för förtroendevalda*, som beslutades av revisorsgruppen den 17 december 2024.

6 Granskning av räkenskaper

En del av stadsrevisionens granskning består av att granska och bedöma om Göteborgs Stads räkenskaper är rättvisande. Räkenskapsgranskningen genomförs av upphandlade revisionsföretag.

Den 1 januari 2023 trädde *Standard för kommunal räkenskapsrevision* i kraft.² Standarden som innefattas i god revisionssed reglerar hur granskning av räkenskaper ska genomföras och omfattar alla kommuner och regioner.

Granskningen av delårs- och årsredovisning samt intern kontroll inom väsentliga processer tar sin utgångspunkt i stadens räkenskaper i stället för att, som tidigare, bygga nerifrån och upp utifrån nämndernas redovisning. Revisionsansatsen bygger på väsentlighetsbedömningar utifrån ett övergripande kommunperspektiv. Det innebär att vissa nämnder kan beröras mindre av den årliga räkenskapsgranskningen och andra kan beröras mer.

Inga iakttagelser som berör nämnden har rapporterats i granskningen av Göteborgs stads räkenskaper.

7 Uppföljning av tidigare granskning

I detta avsnitt redogör vi för uppföljningen av de rekommendationer som har lämnats till nämnden tidigare år.

7.1 Uppföljning av arbetet för att minska energianvändningen i bostäder och lokaler

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskade revisionskontoret 2023 om stadsfastighetsnämnden, idrotts- och föreningsnämnden, Familjebostäder i Göteborg AB och Higab AB bedriver ett ändamålsenligt arbete för att uppnå fullmäktiges mål om minskad energianvändning i bostäder och lokaler år 2030. Granskningen resulterade i följande rekommendation till nämnden:

Nämnden rekommenderas att omhänderta åtgärderna i fullmäktiges energiplan mer systematiskt. När och på vilket sätt åtgärderna ska genomföras behöver tydliggöras, dokumenteras och integreras i den ordinarie planeringen och uppföljningen av verksamheten.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom intervjuer och dokumentation. Uppföljningen visar att nämnden uppdaterat dokumentet *Anvisning energi* och att det nu framgår hur nämnden avser arbeta med åtgärderna som följer av energiplanen. Enligt anvisningen ska förvaltningsledningen årligen se över mål och

² *Standard för kommunal räkenskapsrevision* är framtagen och beslutad av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer (SKYREV) och Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR).

resultat i anvisningen samt behov av justeringar. I nämndens verksamhetsplan ska energi nämnas då det är en betydande miljöaspekt. Nämndens årliga uppföljning ska följa upp förvaltningens mål och resultat för energieffektivisering och berörda avdelningar ska minst årligen se till att energifrågan hanteras rätt inom avdelningen samt korrigera om ambitioner ej nås.

7.1.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att nämnden har omhändertagit rekommendationen.

7.2 Uppföljning av arbetet med personsäkerhet

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskade revisionskontoret 2023 arbetet med personsäkerhet. Granskningen resulterade i följande rekommendation till nämnden:

Nämnden rekommenderas att säkerställa följsamhet till stadens riktlinje för personsäkerhet och nämndens egna anvisningar och rutiner på området.

Vi har i år följt upp denna rekommendation genom intervjuer. Uppföljningen visar att det pågår ett arbete med att utveckla styrningen och organiseringen av avdelning anläggning. I arbetet ingår att analysera ansvar och roller och bland annat stärka teamledarens roll samt förtydliga vad som är chefernas ansvar. Ett av syftena är att förbättra förutsättningarna för systematisk uppföljning och utvärdering av arbetet, däribland arbetet med personsäkerhet. Det har gjorts en satsning gällande personlarmen och under 2025 planerar förvaltningen att introducera nya larm på anläggningarna samt införa uppdaterade rutiner och genomföra utbildningsinsatser för personalen.

Revisionskontoret konstaterar att viktiga steg har tagits för att utveckla arbetet med personsäkerhet men att det kvarstår att se effekter av detta arbete. Vi noterar också att efterlevnaden till Göteborgs Stads säkerhetspolicy brister när det gäller att återrapportera till nämnden i fråga om ifall säkerhetsnivån är acceptabel när det gäller personsäkerhet.

7.2.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att nämnden inte har omhändertagit rekommendationen och att den kvarstår.

Nämnden rekommenderas att säkerställa följsamhet till stadens riktlinje för personsäkerhet och nämndens egna anvisningar och rutiner på området.

7.3 Uppföljning av informationssäkerhetsarbetet

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskade revisionskontoret 2022 nämndens arbete med informationssäkerhet. Granskningen resulterade i följande rekommendation till nämnden:

Stadsrevisionen rekommenderar nämnden att bedriva ett ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete i enlighet med stadens säkerhetspolicy och riktlinje för informationssäkerhet.

Vi har i år följt upp denna rekommendation genom intervjuer och dokumentgranskning. Uppföljningen visar att förvaltningen har arbetat med att förtydliga ansvar och roller samt med behörighetshantering. En anvisning för dataskydd och informationssäkerhet ska enligt uppgift fastställas under första kvartalet 2025.

Förvaltningen har tagit fram en så kallad systemkarta som både ska fungera som en förteckning över samtliga informationssystem och som en sammanställning över vilken informationsklassning som gäller för respektive system. I dag är de mest centrala systemen klassade och enligt intervjuer kommer arbetet fortsätta. Av systemkartan är det också meningen att det framöver ska framgå vem som är systemägare för respektive system.

Enligt intervjuer finns kontinuitetsplaner framtagna för de mest kritiska systemen.

Nämnden har enligt intervjuerna fått information om informationssäkerhetsarbetet i samband med att dataskyddsombudet informerade nämnden om sitt arbete. Det framkommer dock inte av uppföljningen ifall förvaltningsledningen följt upp att säkerhetsnivån när det gäller informationssäkerhet är acceptabel och återrappporterat detta till nämnden i enlighet med Göteborgs Stads säkerhetspolicy.

7.3.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att nämnden delvis har omhändertagit den del av rekommendationen som avser följsamhet till stadens riktlinje för informationssäkerhet. Ett stort arbete har genomförts på förvaltningen men mycket kvarstår och arbetet kommer enligt uppgift fortsätta under kommande år. Revisionskontoret har för avsikt att granska området på nytt framöver.

Revisionskontoret bedömer att nämnden inte har omhändertagit den del av rekommendationen som avser följsamhet till stadens säkerhetspolicy.

Nämnden rekommenderas att bedriva ett ändamålsenligt säkerhetsarbete i enlighet med stadens säkerhetspolicy.